

2. Deprinderile în vorbire și cugetare.

Am aflat în unele școale, că aceste deprinderi nu se fac în toate ramurile de învățământ. Ar fi o procedură arbitrară a nesocoti unele obiecte de învățământ în contul celorlalte.

Deprinderile în vorbire și cugetare trebuie să se facă în toate ramurile de învățământ; în trênsese să se înceapă și să se îmbine religiunea, limba mat., matematica, științele ist. și naturale, ca într'o tulpină comună, dând elevului ansă a vorbi corect, determinat și precis despre toate aceste.

3. *Scrierea.* Unii învățători permit scolarilor începători a scrie litere necorecte, așa că întreagă scrisoare a lor ne înfațisază un lanț de arabescuri. E bine ca scrierea pe tablă să fie cât se poate de liberă, ceea-ce va fi ușor de efaptuit, dacă elevii să dedau încă la început a scrie în chor litere cu degetul în aer.

4. *Cetirea.* În partea cea mai mare a școalelor noastre cetirea e numai mecanică. Și aceasta numai și numai din motivul, că și astăzi se folosesc învățătorii de singurul metod sintetic prin care elevul încă la început e constrêns a rosti sunete cari nu înșamnă nimic, astfel să dedă a rosti mai târziu și ziceri sau frase, ba chiar bucăți de cetire fără a se mai gândi la înțelesul acestora.

5. *Gramatica.* La propunerea în gramatică învățătorul trebuie să se folosească de manuale bune. Să se ferească a propune numai „ad libitum“ că ușor ar putea păcătui în contra *verității* învățământului, ceea-ce — durere — încă am putut observa în unele școale.

6. *Limba maghiară.* La traduceri din limba maghiară în limba română și viceversa, în unele școale nu s'a ținut cont de topică. Trebuie să avem în vedere, că alta e topică limbei române și alta a limbei maghiare.

7. *Socoata.* Unul dintre cele principale obiecte de învățământ este fără îndoială și socioata. Pe acest obiect trebuie să punem mare pond în școalele noastre. Am comite o arlechinadă, mulțămindu-ne numai cu esercitarea școlariilor în lucrarea celor patru operațiuni princip. fără ca să-i esercităm și în aplicarea acestora la diferitele exemple practice; pentru-că în zădar știu școlarii adunarea, subtragerea, înmulțirea, împărțirea, ba chiar și regula de trei etc. dacă punându-i să deslege un exemplu practic nu sunt în stare să lucreze nimic. — Prin continuă esercitare îndeșlegarea exemplelor practice, învățătorul va aduce pe școlariu și la o asiduitate ascensională.

8. *Geometria.* Acest obiect lipsit în cele mai multe școale. Pentru-ca o școală să poată produce o cultură universală, armonică și sănătoasă, trebuie să se folosească de toate obiectele de învățământ, toate trebuie să prospereze în armonie, pentru-că fiecare obiect de învățământ produce o cultură în felul seu. Altfel cultivă d. es. obiectele istorice, altfel obiectele naturale, altfel obiectele matematice etc.; de unde urmează, că nici un obiect nu poate suplini pe altul, ci fiecare să represintă pe sine, și că din obiectele primite odată în programa de studii, nu este iertat a nesocoti nici unul, pentru-că întâmplându-se aceasta se produce în instrucțiune o lacună păgubitoare nu numai în

sine, dar care face să tânjască și celelalte obiecte de învățământ. — Prin instruirea în geometrie nu numai că i se naște elevului plăcerea pentru forme frumoase și bine proporționate, se obicinuesce la punctutitate și esactitate, ci ajungând în viața practică, ca econom are trebuință de aceste cunoșcinte, ca să și poată da sama de es. despre mărimea unui pământ arătoriu, a unei livezi, păduri, etc. apoi să și socotească lucrul și speșele împreunate bunăoară cu săparea unui șanț, pentru a scurge dintr'un loc mlăștinos ori băltos și al face pământ productiv etc.

9. *Geografia.* Scopul școalei poporale nu e de a face din școlar geograf sau astronom, ci de a-i procura cunoștințele cele mai caracteristice și mai momentuoase despre locul, țara și pământul pe care trăeșce. Ear cunoșcintele cele mai bune și mai sigure sunt fără îndoială cele câșcigate prin esperința proprie a școlariului. Foarte greșesc acei învățători, cari cu desconsiderarea principiilor „dela aproape la departe, delo cunoscut la necunoscut“ etc. copleșesc mintea școlariului cu geografia matematică și fizică, fără a-i da ocașiune a cunoașce locul născerei sale și patria sa întru tot amăruntul ei.

E și un ce nostim a alucina prin locuri antipodice, fără ca elevul să șcie peste ce apă sau prin ce comună trece mergând la orașul etc. din apropierea comunei sale. — De oare-ce este absolută imposibilitate de a arêta natură liberă școlariului toate lucrurile câte are să cunoască, ca să-i câștigăm despre atari lucruri cunoșcintă basate pe intuițiune, trebuie să ne folosim de mijlocuri intuitive. — Nu este de fel de lipsă ca școala să cure aceste mijloace pe bani foarte scumpi, pe învățătoriu sirguincios, fără de a fi desemna poate însuși să și construeze toate de câte are fel fiecare lecțiune o va desemna pe tablă și anumite în fața școlariilor, îndemnându-i și tot astfel. — Făcând amintire la descrierea a unei țări despre întâmplările istorice etc. teresul școlariului, ba am și satisfăcut acea punere, care se numeșce „concentrarea“ și care în unele școale cu totul s'a descurat.

10. *Constituția.* Și acest obiect a școale. Constituția încă e unul dintre cele mai prețioase ștudii în școala poporală, pentru-că vând școala, întră de-a-dreptul în viața aceea necunoașcerea drepturilor și datăștenesci, pot să-i fie păgubitoare nu numai școlariului său.

11. *Istoria.* Foarte precauți să știe de învățământ. Să nu ne folosim să înfațisăzăm persoanele altor popoare și istoria națională.

Din fie-care istorisire învățătorul să și momentele etice, pentru-că această ștudiu nobilitarea simțemintelor și voinței școlariului și oțelirea caracterului seu etc. instruării în istorie.

12. *Istoria naturală.* Nu și împart materi

poată ajunge a vorbi elevilor despre toate soiurile de animale, plante sau minerale folositoare ori nefolositoare, pe cari le pot vedea, ci se estind numai asupra unei clase (a păsărilor d. e.) descriindu-le chiar și pe cele antipodice; ceea ce nu însemnă altceva decât a-i umplea capul școlariului cu tot felul de anacronisme, cauzând totodată o lacună păgubitoare în mintea lui prin desconsiderarea celorlalte lucruri din prejurul său.

13. *Fisica*. La descrierea unui aparat basat pe o lege naturală se întrelăsăm a nu face analogia între acesta și altele asemenea lui. Așa d. es. „Pila lui Heron“ cu „Sifonul“.

14. *Economia și grădinăritul*. Acesta este un obiect de neapărată trebuință în școalele noastre populare, cu toate aceste în unele școale a lipsit cu totul.

15. *Cântarea*. E de dorit să se aleagă din multele cântări naționale cele mai ducătoare la scop.

16. *Desemnul și lucrul de mână*. Cel dintâiu a lipsit aproape în toate școalele. E bine să nu-l desconsiderăm cu totul, cu atât mai vârtos, că acest obiect e cel mai ușor de predat.

17. *Gimnastica* este cea mai sănătoasă petrecere. Ea ușurează mistuirea, produce o curgere mai vie a sângelui, înalță respirațiunea plămânilor, întărește nervii, ageresce simțurile, produce cumpet plăcut în mișcările și ținuta trupului, curaj și hotărâre în întreprinderi. Îi face voie bună, îl apără de urât și de lene, cari sunt începutul tuturor răutăților. — Oare nu va păcătuî acel învățătoriu, care lipsește pe elev de toate aceste bunătăți?

Procopiu Simian,
inv. și comisariu școl.

Adunarea generală a „Asociațiunei“

(După „Dreptatea“)

Mediaș, 27 August n.

Încă de eri publicul român din toate părțile a grăbit la Mediaș spre a putea lua parte la adunarea generală a „Asociațiunei“ noastre, unica societate românească în adevăratul înțeles al cuvântului.

S'a adunat un număr frumos de români din toate părțile. Bănățenii însă abia au fost reprezentați prin vre-o 3 bărbați, de și după însuflețita adunare a „Asociațiunei“ din anul trecut dela Logoj, aici se aștepta un număr mare de bănățeni.

Primirea

Pentru primirea oaspeților Mediașenii au făcut tot posibilul să-i primească cum se cuvine, și chiar în un orașel mic cum e Mediașul, românii s'au știut organiza astfel, încât i-au făcut „Asociațiunei“ o primire splendidă.

Comitetul Asociațiunei din Sibiiu a sosit în Mediaș azi la 10 oare. La gară a fost întâmpinat de un număr public, în frunte cu comitetul de primire.

D-l protopop *Moldovan* a salutat comitetul cu un frumos discurs, la care i-a răspuns în termeni scurți dar călduroși vice-președintele comitetului Dr. *Il. Puscariu*.

Iată cuvântul rostit de dl protopop *Moldovan*:

Ilustre Dle vice-președinte! Prea On. Comitet și Prea stim. Domni!

Când a creat Dumnezeu lumea mare, respirând întunecul, a făcut mai întâiu lumina, iar pentru dezvoltarea, perfecționarea lumii mici a omului a lăsat să i-se lumineze mintea prin știință și cultură. Ceea-ce la noi astăzi e simbolizat prin lumina, ce o revarsă „Asociațiunea trans. pentru literatura și cultura poporului român, care e focularul, e soarele, care respiră știința și cultura asupra tuturor fiilor neamului nostru,

Toate popoarele mari din lume prin astfel de asociări au putut să se avente la înălțimea chemării lor, menite de marele creator, — precum și noi Românii astăzi, prin aceasta asociere literară și culturală putem și ne numărăm în concertul popoarelor culte, ceea-ce a fost intențiunea și voința nealterabilă a întemeietorilor acestei instituțiuni nobile.

În D-voastră cu dragoste ne închipuim pe acei întemeietori și mari apostoli ai românismului, cari și atunci, iar d-voastră astăzi chemați sunteți a purta în fruntea poporului nostru stindardul cultural. — Cu dragoste ne înrolăm și noi Românii din Mediaș și jur sub acest stindard și ne grupăm în strânse rânduri în jurul d-voastre, pentru ca cu abnegațiune, cu jertfe, cu voință și cu lucrarea să vă ajutăm la continuarea și terminarea acestei opere mărețe și sante.

Pășiți dar cu deplină încredere în mijlocul nostru, ca la frați dulci și de un sânge — inimile noastre sunt deschise. Deschise sunt inimile iubitelui nostru popor dela țeara carele a ieșit într-o întâmpinare a dvoastre. Deschise sunt inimile stimatilor nostri concetățeni germani din acest oraș, carele cu mare bunăvoință și afabilitate vă primesc în senuul său.

Și când mă aflu în prea plăcută pozițiune de a vă saluta și a vă mulțumi din inimă pentru dragostea, ce a-ți manifestat venind la noi, în numele inteligenței și al poporului român din Mediaș și jur, vă zic un: bine a-ți venit!“

De la gară și până în oraș, comitetul a trecut printre un spalier de țărani și țărance, cari îl întâmpinau cu ne mai pomenită însuflețire.

Ședința I.

La oarele 11 sala hotelului „Traube“ în care s'a ținut ședința a fost îndesuită de lume. Sala era cu gust ornată cu verdeață de stejar și bradet, printre care fâlăiau ici-colea drapele mici tricolore.

Public era mult, în deosebire era bine reprezentată țărâtimea care în număr a grăbit din toate părțile la adunare.

În mijlocul tăcerii și atențiunei generale — președintele a deschis ședința cu următorul discurs:

„Onorată adunare generală! Vă salut cu iubire frățească pe toți, cari din depărtări mai mici sau mai mari a-ți convenit la această sărbare foarte însemnată pentru

toți românii, ce locuiesc întră munții și pe câmpiile din ostul Ungariei. Anul, care-l petrecem, este și va rămânea remarcabil în viața Asociațiunii noastre, pentru că întrénsul s'a terminat opera modificării statutelor începută cu doi ani înainte de aceasta la adunarea generală din Blaj și scoasă la capăt în adunarea generală extraordinară ținută în primăvara anului curent anume spre aceasta în Sibiu. Bine știm cu toții, cu ce interes v.u. a fost îmbrătoșată cauza această cu deosebire în stadiul cel din urmă al ei, în ce măsură au concurs la deslegarea ei nu numai publicul nostru în sens mai stréns, dar' putem zice toți cei cari se interesează de chestiunile referitoare la viața poporului român. Ziarele noastre au cernut-o și desbătut-o timp îndelungat din toate punctele de vedere; ear la termin, — de și acela multora s'a văzut mai puțin acomandat, — un numer frumos de membri s'a prezentat la adunarea extra-ordinară, spre a contribui cu luminile lor la decideré. Numai bucurie intimă am putut simți cu toții, văzând prețul cel mare ce se pune din toate părțile pe instituțiunea aceasta a poporului român.

Și er'tă acum ne vedem ajunși la acel stadiu epocal în viața Asociațiunii noastre, întru care situațiunea ne este deplin limpezită: statutele noastre, a căror modificare de mult forma una dintre dorințele noastre cele mai ferbinți, sunt satorite definitiv și aprobate de înaltul regim.

Cu aceasta activitatea noastră s'a lărgit și precizat mai mult întru aménunțele sale. Ea are să devină mai sigură și mai puțin espusă ingerințelor arbitrare. Aceasta este un câștig, care ajungénd să-l putem valora întru toate deducțiunile și corolariile sale, Asociațiunea va deveni aceea ce trebuie să fie după intențiunea fundatorilor săi și după dorința noastră a tuturor: un adevérat centru pentru desvoltarea și cultivarea poporului român așezat în creerii ostici ai Carpaților Ungariei și pe coastele apusene ale lor; și aceasta nu numai întru cele ce se țin stréns de limba și literatura lui. Țermurii, cari ne sunt trași în statutele noastre precum le avem acum modificate și întregite, sunt mult mai bine determinați și chiar mai largi de cât erau până aci. Prin urmare de aci înainte vom putea da impuls, vom putea influința și desvolta deosebitele ramuri de ocupațiune ale poporului român, și prin aceasta Asociațiunea va contribui în mod eficace la desvoltarea bunei stări a densusului.

Când în anul trecut am urmat invitărei frătesci și am făcut prima descensiune peste creștetul fortăreței noastre naturale, care ne-a adăpostit și scutit în timpurile de restriste ale migrațiunei ginților, terenul nostru de activitate s'a lărgit; acum când începem vieța societății după statutele cele noué, problemele de care avem să ne ocupăm s'au înmulțit; dar' și puterile și mijloacele de realizare s'au sporit și regulat în mod îmbucurătoriu. De aceea răspunderea este acum mai mare decât în trecut

Fie ca Asociațiunea să poată încălzi și împreuna prin legătura dragostei frătesci pe toți factorii chiamiți a conlucra umér la umér întru deslegarea problemelor sale și a-i însufleți spre aducerea jertfelor de lipsă spre aceasta.

Purcezénd dintr'aceste puncte de vedere, după vieța de 36 de ani și noi putem zice! Asociațiunea nu a fost, ci va fi.

Cu aceasta declar deschisă adunarea generală ordinară a Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român.

După vorbirea presidentului care a fost întâmpinată cu urale nescfêșite, ar fi fost să urmeze conform ordinei de zi raportul general al comitetului, ceea-ce fiind cunoscut publicului, la propunerea dlui Pop de Băsești nu s'a cetit.

După aceea s'au ales 4 comisiuni, suspendându-se ședința pe 5 minute, adecă pentru *esaminarea raportului*, pentru *proiectul casei naționale*, pentru *esaminarea rațiociniului*, pentru *inscrierea de membri noi*, compuse fiind fie-care din mai mulți membri.

A urmat apoi raportul asupra nouelor statute, cetit de dl Dr. V. Bolega, în care se anunță, că statutele au fost aprobate de ministru. Pe viitoriu deci *titlul Asociațiunei* conform nouelor statute va fi: *Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român*.

Dintre propuneri multă discuțiune a provocat propunerea dlui Ioan Pop-Reteganul, care a cerut ca Asociațiunea să-i imprime niște opuri. Discuțiunea s'a sfêșit prin aceea, că conform statutelor dl Reteganul a fost îndrumat să se pună în înțelegere cu comitetul.

Disertațiuni s'au prezentat trei: „Despre fărină și mori“, de Axente Sever; „Pintea Viteazul“, de I. P. Reteganul și „Date istorice și etnografice despre Români“, după Jirecek de părintele Popescu din Jucul inferior. S'au cetit prima de Axente și din a doaua o parte.

Banchetul.

La oarele 11 $\frac{1}{2}$ a urmat banchetul în pavilionul hotelului „Zum Schützen“, la care au luat parte vre-o 140 de persoane.

Șirul frumoaselor toaste l-a început președintele Rev. Ioan Micu *Moldovan* — pentru Majestatea Sa și lui i-au urmat o mulțime.

Foarte bună impresiune a făcut toastul dlui primariu al orașului *Fr. Theil*. Dsa vorbi în limba germană ceréndu-și scuse, că nesciind bine românesce nu poate vorbi în aceasta limbă. Accentuă bunele raporturi dintre locuitorii români și sași din acest oraș și beu pentru prosperarea Asociațiunei. Cuvintele pline de simpatie pentru Români au produs animație în public, musica în-tonă la urmă „Siebenbürgen Land des Segens“, iar după aceasta imediat „Deșteaptă-te Române“.

Între mijlocul veseliei generale s'a sfêșit banchetul.

(Va urma).

Islamul în Asia.

Intre musulmanii din Asia domnesce de un timp încoace mare fierbere și astémpér. Mai ales de când Turcii au învins pe Greci, ei cred sosit timpul în care semiluna musulmană să strălucească de nou asupra lumii. Agitația

e mare cu deosebire la frontiera afgano-indiană, nutrită fiind de scrieri ațâtoare. Ziarul engles „*Indian Daily News*“, ce apare în Calcuta, publică una din scrierile, cari au fost răspândite între moslimii de sub stăpânirea englesă. Iată cuprinsul ei:

„Dușmanii Sultanului (Grecii) sunt zdrobiți. Mohamedanii s'au deșteptat din somnul lor și într'o mână cu sabia, într'alta cu coranul sunt gata a intra în foc pentru Islam. Domnitoriul lui Kabal (emirul afganistan) ne va libera de sub jugul creștinismului. Maiestatea Sa își organizează acum gloatele. Indată ce se va întempla aceasta, va străluci earăși gloria Islamului dela un colț până la altul al Indiei. Emirul și-a adunat pe toți molahii, se sfătuiește cu ei despre *jelad* (răsboiul sfânt.) Molahii s'au învoit. Acum fie-care soldat mohamedan își va sci face datoria. Ce frumoase speranțe!“

Pressa din Constantinopol încă scrie articuli înflăcărați despre mărirea Islamului, dar tot-odată face atent pe poporul musulman la *datorințele* lui. Aceste datorințe, după oficioasa „*Sabah*„ sunt următoarele:

„A sprigini tronul califului, fiind-că acesta este puterea netăgăduită a Islamului. Stindardul acestuia este apêrat de 300 milioane de mohamedani, pe cari îi leagă de olaltă legături nefrânate. Dintre toate statele mohamedane, cari s'au format de 14 veacuri încoace, numai imperiul turcesc a rămas și a umplut lumea acum cu spaimă, acum cu mirare. Chiar și Coranul impune fidelitate cătră marele Calif, care apêră Islamul în privința morală și materială și esercită binefaceri față de toți musulmanii din lume.“

Din toate aceste isbucniri ale fanatismului musulman se poate deduce, că în Orientul depărtat vor urma de nou revolte sângeroase. Mișcarea se arată mai amenințătoare în India. Cete fanatice de mohamedani au început să cutriere ținuturile de nord ale Indiei, și armatele englese s'au retras între șanțurile fortăreței Lockhardt, neputând da piept pe teren deschis cu inimicul mult mai numeros. E foarte probabil, că în curând vom auzi earăși despre lupte sângeroase în Orient, provocate de fanatismul sêlbatec al Mohamedanilor. (Gaz. T.)

Anunț școlariu

Anul 1897/98 la școalele medii gr. or. Române din Brașov se va începe cu 1 Septembrie 1897 st. v. adecă în 13 Sept. st. n. Părinții, cari doresc a-și da copii la aceste școale, sunt poftiți a se presenta cu fiii lor în cancelaria Direcțiunii în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v. pentru înmatriculare. Din cauza aglomerării mari în cl. I gimn., în ziua primă în această clasă se vor înmatricula numai școlarii cu nota generală foarte bine, în ziua a doua cei cu bine, ear în ziua a treia cei cu suficient, între cești din urmă în prima liniă școlarii din Brașov și comitat. În celelalte clase înmatricularea se va face fără aceste restricțiuni după ordinea prezențării.

Școlarii, cari se înmatriculează pentru prima dată la școalele noastre medii, vor aduce testimoniu școlastic,

extras de botez și certificat de revaccinare. În 30 August v. dela 8 - 12 oare a. m. și dela 2—5 oare p. m. se vor ținea **esamenele supletorii și de emendare**. Cei ce s'ar presenta mai târziu au să petiționeze la direcțiune dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

Tacsă, care se va depune îndată la înmatriculare, este pentru școlarii Români de religiunea gr. or. și gr. cat. cu totul de **8 fl. 80 cr.** în gimnasiul inferior și în școala reală, ear în gimnasiul superior de **13 fl. 50 cr.** respective **14 fl. v. a.**; pentru cei de alte confesiuni didactrul se socotese împătrat. În sumele indicate aci sunt cuprinse pe lângă didactru și tacsă de bibliotecă, tacsă de testimoniu și programă și în clasele superioare tacsă de membru a societății de lectură.

Cei ce se înmatriculează pentru prima dată la aceste școale plătesc odată pentru totdeauna încă **2 fl. v. a. ca tacsă de primire**.

De didactru se scutesc cei lipsiți de mijloace sub anumite condițiuni, cari se pot afla dela Direcțiune.

Toți școlarii, cari intră în I gimnasială sau I reală pot fi supuși la examen de primire conform normativelor esistente. **Esamenul de primire se va ținea în 30 August și în 1 September st. v.**

Notă. — Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnasiul superior nu s'a propus limba grecească, au să fie supuși la un examen de primire din limba greacă.

Brașov, 13/25 August 1897.

Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom.

Varietăți

Regele Carol al României la Constantinopol.

După cum aduc veste unele ziare, regele Carol al României va face în curând vizită Sultanului. Pentru primirea regelui se fac mari pregătiri în palatul Ildiz al sultanului.

Reformații și neconfesionalismul. Legile politico-bisericesci au fost mult sprijinite de reformați, preoți și mireni. Acuma însă s'au spăriat de efectele neconfesionalismului, de cari chiar dênși au a suferi mai mult. Pentru de a împedeca lățirea neconfesionalismului, adunarea generală a bisericei reformate din comitatul Baranya a luat foarte severe hotăriri, și anume: 1. neconfesionalilor se li se denege botezul și cuminecătura, și ei nici marturi (nași) se nu poată fi la botez; 2. în biserică pot ocupa loc numai ca oaspeți, dară fără nici un drept la locul lor de mai nainte; 3. pentru morții lor se nu se facă nici o slujbă bisericească, nici clopotele se nu se tragă; 4. în cimiteriu pot fi înmormențați numai în loc separat, anume designat pentru aceasta. Se zice, că adunarea a fost presidată chiar de fostul ministru de justiție Szilágyi Dezső, acum președinte al camerei deputaților, carele fiind vorba de perderele materiale ale preoților a zis între altele: „nu știu de unde a ajuns în popor vestea, că pe preoți o

să-i plătească statul? Oare de unde anume, și unde ar rămânea atunci neatârnată biserică reformată?"

Biserica monumentală din Alibunariu. Deși încă din primăvară se prevedea recoalta slabă a anului acestuia aproape în toate productele, credincioșii români din Alibunariu s'au decis totuși a aduce o nouă jertfă pentru conservarea credinței lor. Considerând, că biserica monumentală ce și-o edifică cu peste 40.000 fl. ar putea să rămână timp îndelungat nemobilată și neadjustată conform stilului nostru oriental, comitetul parohial și la propunerea acestuia sinodul extraordinar a votat cu însuflețire în unanimitate speșele recerute pentru arangiamntul intern. Pentru esecutarea acestuia s'a primit planul și ofertul Dlui Filip Mateiu din Bogșa-montană, artist în pictura bisericească istorică și decorativă, care s'a angajat a efeptuî templa, scaunele și strănile, tronurile sculptate și aurite, apoi pictura istorică și decorativă pentru suma de 4400 fl. între condițiuni foarte avantajioase bisericeii. Pentru predarea acestor lucrări s'a determinat ziua de 29 Iunie 1898 până când deci se amână consacrarea bisericeii, ceea-ce servească spre sciință tuturor acolora, cari s'au interesat de actul solemn al consacrării acestui monument religios. Onoare credincioșilor români din Alibunariu, cari și prin aceasta au dovedit, că voiesc a rămânea români și dreptcredincioși.

Exarchat român în Macedonia. Ziarele aduc vestea că în curënd se va înființa pe seama românilor din Macedonia, ca recunoscință din partea sultanului pentru ținuta lor cu ocașiunea resbelului turco-grecesc, exarchat român de sine stătătoriu, prin ce românii ar scăpa bisericesce de influința grecilor.

Rabin contra unui monument cu inscripțiune ungurească. Casul s'a întemplat în Nagy-Szóllós. Anul trecut a murit un jidov, a cărui soție a voit să-i rēdice un monument cu inscripțiunea în limba ungurească. Rabinul n'a voit să permită rēdicarea unui monument cu inscripțiune ungurească în cimiteriul jidovesc și a închis ușa cimiteriului, ca să nu poată fi rēdicat monumentul. Casul a produs mare senzație, cu deosebire pentrucă rabinul era considerat de mare patriot.

Bibliografie

A apărut și se află în depositul general la *Librăria Carol Müller*, București, Calea Victoriei 53:

Harta Europei de G. T. Buzoianu în dublu exemplar, reprezentate fie-care pe format de aproape 2 metri pătrați și tipărită în renumitul atelier Freytag & Berndt din Viena; prețul fie-cărei harte în foi volante, 15 lei sau întinse pe pânză cu bețe, 20 lei.

Cele din urmă numere apărute în „Biblioteca pentru toți“ nu lasă întru nimic mai pe jos pe cele trecute. În ele se află publicate două opere poetice a doi scriitori foarte cunoscuți: *Iubire* de A. Vlăduță (Nr. 116 și 117) și *Poezii* de Th. M. Stoenescu (Nr. 111). În genul umoristic, așa de sărac la noi, aflăm *Alte schițe umoristice*, (Nr. 115) de vestitul și cunoscutul *Teleor*, și *Pleacuri* de V. Popp (Nr. 118) care de și nu e atât de cunoscut totuș e un autor de talent. Proza poetică e reprezentată prin admirabila *Robia Peșelui* de Carmen Silva (Nr. 119). Sciința populară prin *Introducere în studiul sciințelor* de Morand, iar serioasa filosofie prin celebra *Liniste sufletească* de Seneca.

Din aceste numere se vede, că „Biblioteca pentru toți“ își ține la un nivel înalt frumosul nume, ce a dobândit.

În timpul verei „Biblioteca“ va apare mai rar și fără a ține, poate, seamă de ordinea numerilor anunțate.

Până la sfârșitul lunii Aprile va apare în „Biblioteca pentru toți“ *Codul civil român* adnotat de C. Hamangiu distinsul Procuror, acest cod este cel mai nou, cel mai ieftin și cel mai practic. prețul va fi 3 lei broșat și 4 lei legat în pânză roșie flexibilă. De acelaș autor a apărut în editura librăriei Carol Müller *Scriitori și Artiști*, studiu asupra drepturilor lor; un volum de 212 pagini format octav prețul 4 lei.

De vnzare la toate librăriile.

Posta Redacțiunii

Domnului Lazar Corneliu în Vrâșniș. Cartea cerută nu se poate trimite cu *rambursă* (Nalname), deoarece cartea constă numai 10 cr., și așa sar plăti prea mult pentru portul postal, de 3 ori atâtă. Deci trimite 10 cr. prețul cărții și 2 cr. pentru portul postal.

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala română gr. or. din **Peștere**, protopresbiteratul Caransebeșului se eserie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare,

Emolumente:

1. salariu în bani gata 300 fl.
2. Paușal pentru conferințele învățătorești 12 fl.
3. Paușal pentru scripturistică 6. fl.
4. Dela înmormântări simple 20 cr, dela cele cu liturgie 40 cr. unde va fi poftit.
5. Lemne de foc numai pentru învățătoriu 24 metrii.
6. Cortel în edificiul școalei și grădină de 800°□

Reflectanții sunt poftiți ași trimite recursele lor instruate conform dispoșițiunilor în vigoare la Prea

On. oficiu protopresbiteral în Caransebeș până la
terminul indicat.

Postere în 6/18 August 1897.

1—3 [63]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la
școala confesională gr. or. română din **Uzdin** (Ozora)
protopresbiteratul Panciovei, se escrie concurs cu
termiu de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

5 fl.

Topia, din ședința comitetului parohial ținută la
20 Iulie 1897. 3—3 [56]

Ioan Vancea

not. ad hoc.

Const. Chevereșian

președ. com. par.

În conțelegere cu mine *Dr. George Popoviciu*, ppresbiter.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala con-
fes. gr. or. din **Țerova** se escrie concurs pe baza decisului
Ven. Consistoriu cu Nr. 1288 șc. ex. 1897 pre lângă
următoarele emolumente:

1. Salariu în bani gata 300 fl;
 2. Usutruțul dela un juger de pământ;
 3. 8 metrii de lemne numai pentru învățătoriu;
 4. Dela tomormântări mari 50 cr, dela cele mici
30 cr,
 5. Paușal de scripturistică 5 fl;
- Emolumentele pentru conferințele învățătoresci și pentru

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o sărbătoare sau Duminică în s. biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Făget în 10 August 1897. 2 - 3 [61]

În conțelegere cu comitetele parohiale

Sebastian Olariu
protopop.

Conform ordinațiunii consistoriale de sub Nr. 2397 șc. ex 1897 se scrie concurs pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din Iersig, protopresbiteratul Bogșa-Montană, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual în bani gata 177 fl 80 cr.
2. 10 meți grâu în natură prețuit 50. fl
3. 10 meți cucuruz în natură prețuit 32 fl
4. 2 jugere livadă prețuit 25 fl

Concurenții au a-și așterne suplicile, înscruate conform normelor din vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Făget.

Cei cu mai multă pregătire sau cunoșcători în muzică vor fi preferați.

Comitetul parohial dorește ca recurenții să se prezenteze în vre-o sărbătoare sau Duminică în s. biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Făget, în 18 Iulie 1897. 2—3 [58]

În conțelegere cu comitetul parohial.

Sebastian Olariu
protopresbiter.

Pentru ocuparea unui ...
confesională gr. or. ...
concurs cu ...
...